

Produktiv Motivstruktur ?!

Hvad er en produktiv motivstruktur for mennesker i et moderne samfund?

Oplæg til program for 29. Danske Konference om virksomhedsteori, november 2018.

Indenfor socialektoren, såvel som i pædagogisk og socialpædagogisk sammenhæng, i arbejdslivet, og i den kliniske psykologi arbejdes der i stor udstrækning med at formulere og realisere udviklingsmål for klienters, brugeres, og ansattes livsvirksomhed.

Det udgør i den sammenhæng et problem, at udviklingsmål og realiseringsmåder ofte formuleres af institutionelle og/eller administrative aktører ud fra en overordnet samfundsmæssig (konkurrencefokuseret økonomisk) logik, der er forskellig fra klienternes egne individuelle livsmotiver. Denne forskel har som konsekvens, at der skabes indre modsætninger i individernes motivstrukturer mellem egne og fremmedbestemte udviklingsperspektiver, og de deraf følgende målsætninger og praktiske handlinger bliver som følge af dette ustabile og tendentielt i modstrid med enten det ene eller det andet hensyn.

Vi ønsker at udviklingsmål skal formuleres med udgangspunkt i klienters, brugeres, børns, de konkrete menneskers individuelle motivstrukturer, i overensstemmelse med deres egne udviklingsbehov og potentialer, og at disse skal realiseres på måder som i størst muligt omfang er samfundsmæssigt nyttige. Til forskel fra et snævert økonomiske konkurrenceperspektiv er det fra en psykologisk synsvinkel vigtigt her at rette opmærksomheden mod konkrete brugsværdi-økonomiske, æstetiske og etiske dimensioner i livet, og anvende disse som mål og vurderingskriterier, der er i samklang med en alment menneskelig opfattelse af hvad der udgør "et godt liv".

Dette indebærer nødvendigvis en fokusering på individuelt meningsfulde udviklingsmål som har et socialt nyttigt betydningsindhold.

Realisering af dette ønske forudsætter i en eller anden forstand en overordnet positiv vision for hvilke former for individuelle udviklingsmål, som er samfundsmæssigt nyttige, dvs til gavn for en fællesmenneskelig udvikling af samfund på måder der i størst muligt omfang tillader at forskellige individuelle menneskelige udviklingspotentialer kan realiseres, og uden at visionen bliver til en ideologisk-moralsk spændetrøje.

En ledetråd for udvikling af en sådan positiv forestilling om samfund og individuelle motiver kan være, at en samfundsmæssigt produktiv individuel motivstruktur er baseret på en grundlæggende overensstemmelse mellem den samfundsmæssige betydningsfuldhed og den personlige meningsfuldhed af de

virksomheder, som realiserer individernes udfoldede potentialer, og at deres produkter tillige understøtter realiseringen af andre menneskers tilsvarende behov og motiver.

De individuelle virksomheders samfundsmæssige betydningsfuldhed indebærer, at de understøtter opretholdelse og udvikling af flest mulig - ideelt set alle - samfundsmedlemmers udfoldelse af deres positive og kreative potentialer, og at de i det mindste er gavnlige i fht opretholdelse af samfundsmedlemmernes liv ære og velfærd.

Disse forhold ønsker vi at sætte til debat på årets konference om virksomhedsteori.